

Міжнародний стандарт фінансової звітності 7

Фінансові інструменти: розкриття

МЕТА

- 1 Мета цього МСФЗ – вимагати від суб'єктів господарювання надавати розкриття інформації в їхніх фінансових звітах, яка дає змогу користувачам оцінити:
 - а) значимість фінансових інструментів для фінансового стану і результатів діяльності суб'єкта господарювання;
 - б) характер та рівень ризиків, що виникають унаслідок фінансових інструментів, яким суб'єкт господарювання доступний протягом періоду та на кінець звітного періоду, та як суб'єкт господарювання управляє цими ризиками.
- 2 Принципи цього МСФЗ доповнюють принципи визнання, оцінки та подання фінансових активів і фінансових зобов'язань у МСБО 32 „Фінансові інструменти: подання” та МСБО 39 „Фінансові інструменти: визнання та оцінка”.

СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

- 3 Цей МСФЗ застосовується всіма суб'єктами господарювання до всіх типів фінансових інструментів, за винятком:
 - а) тих часток у дочірніх, асоційованих або спільних підприємствах, що їх обліковують відповідно до МСБО 27 „Консолідовані та окремі фінансові звіти”, МСБО 28 „Інвестиції в асоційовані підприємства” або МСБО 31 „Частки у спільних підприємствах”. Проте в деяких випадках МСБО 27, МСБО 28 або МСБО 31 дозволяють суб'єктові господарювання обліковувати частку в дочірньому, асоційованому або спільному підприємстві із застосуванням МСБО 39; у таких випадках суб'єкти господарювання застосовують вимоги цього МСФЗ. Суб'єкти господарювання застосовують також цей МСФЗ до всіх похідних інструментів, пов'язаних із частками в дочірніх, асоційованих або спільних підприємствах, якщо похідний інструмент не відповідає визначенню інструмента власного капіталу, наведеному в МСБО 32;
 - б) прав та зобов'язань працедавця, що виникають унаслідок програм виплат працівникам, до яких застосовується МСБО 19 „Виплати працівникам”;
 - в) [вилучено];
 - г) страхових контрактів, визначених у МСФЗ 4 „Страхові контракти”. Проте цей МСФЗ застосовується до похідних інструментів, убудованих у страхові контракти, якщо МСБО 39 вимагає від суб'єкта господарювання обліковувати їх окремо. Крім того, емітент застосовує цей МСФЗ до контрактів про фінансові гарантії, якщо емітент застосовує МСБО 39, визнаючи та оцінюючи контракти; але застосовується МСФЗ 4, якщо

МСФЗ 7

емітент обирає, відповідно до параграфу 4г) МСФЗ 4, застосування МСФЗ 4 під час їх визнання та оцінки;

- г) фінансових інструментів, контрактів та зобов'язань щодо операцій, платіж за якими здійснюється на основі акцій, до яких застосовується МСФЗ 2 „Платіж на основі акцій”, за винятком того, що цей МСФЗ застосовується до контрактів у межах сфери застосування параграфів 5–7 МСБО 39;
 - д) інструментів, які вимагається класифікувати як інструменти власного капіталу відповідно до параграфів 16А та 16Б або параграфів 16В та 16Г МСБО 32.
- 4 Цей МСФЗ застосовується до визнаних і невизнаних фінансових інструментів. Визнані фінансові інструменти складаються із фінансових активів і фінансових зобов'язань, на які поширюється сфера застосування МСБО 39. Невизнанні фінансові інструменти складаються з деяких фінансових інструментів, які, хоча на них не поширюється сфера застосування МСБО 39, належать до сфери застосування цього МСФЗ (наприклад, деякі зобов'язання за позиками).
- 5 Цей МСФЗ застосовується до контрактів на придбання або продаж нефінансової статті, на які поширюється сфера застосування МСБО 39 (див. параграфи 5–7 МСБО 39).

КЛАСИ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ І ОБСЯГ РОЗКРИТТЯ

- 6 Коли цей МСФЗ вимагає розкриття за класом фінансового інструмента, тоді суб'єкт господарювання має поєднувати фінансові інструменти в класи, які відповідають характерові розкритої інформації та враховують характеристики цих фінансових інструментів. Суб'єктові господарювання слід надавати достатньо інформації, щоб уможливити узгодження зі статтями, поданими у звіті про фінансовий стан.

ЗНАЧИМІСТЬ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ

- 7 Суб'єктові господарювання слід розкривати інформацію, яка дає змогу користувачам його фінансових звітів оцінити значимість фінансових інструментів для його фінансового стану та результатів діяльності.

Звіт про фінансовий стан

Категорії фінансових активів і фінансових зобов'язань

- 8 Балансову вартість кожної з наведених далі категорій, визначених у МСБО 39, слід розкривати або в звіті про фінансовий стан, або в примітках:
- а) фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, наводячи окремо і) призначені такими після первісного визнання та іі) класифіковані як утримувані для продажу відповідно до МСБО 39;

- б) інвестиції, утримувані до погашення;
- в) позики та дебіторську заборгованість;
- г) доступні для продажу фінансові активи;
- г) фінансові зобов'язання за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, наводячи окремо: і) призначені такими після первісного визнання та іі) класифіковані як утримувані для продажу відповідно до МСБО 39;
- д) фінансові зобов'язання, оцінені за амортизованою собівартістю.

Фінансові активи або фінансові зобов'язання за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку

- 9 Якщо суб'єкт господарювання призначив позику або дебіторську заборгованість (чи групу позик або дебіторської заборгованості) за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, йому слід розкривати таку інформацію:
- а) максимальну доступність позики або дебіторської заборгованості (чи групи позик або дебіторської заборгованості) *кредитному ризику* (див. параграф 36 а)) на кінець звітного періоду;
 - б) суму, на яку будь-які відповідні кредитні похідні інструменти або подібні інструменти зменшують цю максимальну доступність кредитному ризику;
 - в) суму зміни (протягом періоду та кумулятивно) справедливої вартості позики або дебіторської заборгованості (чи групи позик або дебіторської заборгованості), яка відноситься до змін кредитного ризику фінансового активу, визначену:
 - і) або як сума зміни її справедливої вартості, яка не відноситься до змін ринкових умов, що спричиняють ринковий ризик;
 - іі) або із застосуванням альтернативного методу, який, як вважає суб'єкт господарювання, достовірніше відображає суму зміни її справедливої вартості, що відноситься до змін кредитного ризику активу.
 Зміни ринкових умов, які спричиняють ринковий ризик, включають зміни спостережної (базисної) ставки відсотка, товарної ціни, валютного курсу або індексу цін чи ставок;
 - г) суму зміни справедливої вартості будь-яких пов'язаних з ними похідних інструментів або подібних інструментів, яка відбувається протягом періоду та кумулятивно з часу призначення позики чи дебіторської заборгованості.
- 10 Якщо суб'єкт господарювання призначив фінансове зобов'язання за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку відповідно до параграфа 9 МСБО 39, то йому слід розкривати:
- а) суму зміни (протягом періоду та кумулятивно) справедливої вартості фінансового зобов'язання, яка відноситься до змін кредитного ризику цього зобов'язання, визначену:

- i) або як сума зміни його справедливої вартості, яка відноситься до змін ринкових умов, що спричиняють ринковий ризик (див. Додаток Б, параграф Б4);
- ii) або із застосуванням альтернативного методу, що, як вважає суб'єкт господарювання, достовірніше відображає суму зміни його справедливої вартості, яка відноситься до змін кредитного ризику цього зобов'язання.

Зміни ринкових умов, що спричиняють ринковий ризик, складаються зі змін базисної ставки відсотка, ціни іншого фінансового інструмента суб'єкта господарювання, товарної ціни, валютного курсу або індексу цін чи ставок. Стосовно контрактів, які містять характеристику, пов'язану з одиницею, зміни ринкових умов включають зміни результатів діяльності пов'язаного з ними внутрішнього або зовнішнього інвестиційного фонду.

- б) різницю між балансовою вартістю фінансового зобов'язання та сумою, яку суб'єктові господарювання треба було би сплатити за контрактом при погашенні утримувачеві зобов'язання.

11 Суб'єктові господарювання слід розкривати:

- а) методи, використані для досягнення відповідності вимогам, наведеним у параграфах 9 в) і 10 а);
- б) якщо суб'єкт господарювання вважає, що розкриття інформації, наданої ним для відповідності вимогам, наведеним у параграфах 9 в) або 10 а), не відображає достовірно зміну справедливої вартості фінансового активу чи фінансового зобов'язання, що відноситься до змін їхнього кредитного ризику, причини цього висновку та чинники, які він вважає доречними.

Перекласифікація

12 Якщо суб'єкт господарювання перекласифікував фінансовий актив (відповідно до параграфів 51–54 МСБО 39) як актив, оцінений:

- а) за собівартістю або амортизованою собівартістю, а не за справедливою вартістю,

або

- б) за справедливою вартістю, а не за собівартістю або амортизованою собівартістю,

йому слід розкрити суму, перенесену в кожен категорію або перенесену з кожної категорії при перекласифікації та причину такої перекласифікації.

12A Якщо суб'єкт господарювання перекласифікував фінансовий актив із категорії за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку відповідно до параграфа 50Б або 50Г МСБО 39 або із категорії наявного для продажу відповідно до параграфа 50Г МСБО 39, він розкриває таку інформацію:

- а) суму, пере класифіковану до кожної категорії та з кожної категорії;

- б) за кожний звітний період до припинення визнання, балансову вартість та справедливу вартість фінансових активів, перекласифікованих в поточному та попередньому звітному періоді;
- в) якщо фінансовий актив був перекласифікований відповідно до параграфа 50Б, цю рідкісну ситуацію, а також факти та обставини, які свідчать, що ситуація рідкісна;
- г) за звітний період, в якому фінансовий актив був перекласифікований, прибуток або збиток у справедливій вартості від цього фінансового активу, визнаний у прибутку або збитку чи іншому сукупному прибутку в цьому звітному періоді та в попередньому звітному періоді;
- г) за кожний звітний період після перекласифікації (включаючи звітний період, в якому фінансовий актив був перекласифікований) до припинення визнання фінансового активу, прибуток або збиток від справедливої вартості, що їх було би визнано у прибутку або збитку чи іншому сукупному прибутку, якби фінансовий актив не був перекласифікований, а також прибуток, збиток, дохід та витрати, визнані у прибутку чи збитку;
- д) ефективну ставку відсотка та попередньо оцінену суму грошових потоків, що їх очікує відшкодувати суб'єкт господарювання, за станом на дату перекласифікації фінансового активу.

Припинення визнання

- 13 Суб'єкт господарювання міг передати фінансові активи в такий спосіб, що частина або всі фінансові активи не кваліфікуються для припинення визнання (див. параграфи 15–37 МСБО 39). Суб'єктові господарювання для кожного класу таких фінансових активів слід розкривати таку інформацію:
- а) характер активів;
 - б) характер ризиків та винагород від володіння, яким суб'єкт господарювання залишається доступним;
 - в) якщо суб'єкт господарювання продовжує визнавати всі активи, балансову вартість активів і відповідних зобов'язань;
 - г) якщо суб'єкт господарювання продовжує визнавати активи тією мірою, якою продовжується його участь, загальну балансову вартість первісних активів, суму активів, яку суб'єкт господарювання продовжує визнавати, та балансову вартість відповідних зобов'язань.

Застава

- 14 Суб'єктові господарювання слід розкривати таку інформацію:
- а) балансову вартість фінансових активів, що їх він заставив як забезпечення зобов'язань або непередбачених зобов'язань, включаючи суми, які були перекласифіковані відповідно до параграфа 37 а) МСБО 39;
 - б) умови, пов'язані з їх заставою.

- 15 Коли суб'єкт господарювання утримує заставу (фінансових або нефінансових активів) та йому дозволяється продати чи перезаставити заставу, а власник застави виконує зобов'язання, то суб'єктові господарювання слід розкривати:
- а) справедливу вартість утримуваної застави;
 - б) справедливу вартість будь-якої такої застави (проданої чи перекласифікованої) і те, чи має суб'єкт господарювання зобов'язання повернути її;
 - в) строки та умови, пов'язані з використанням застави.

Рахунок резерву збитків від кредитів

- 16 Коли корисність фінансових активів зменшується внаслідок збитків від кредитів і суб'єкт господарювання відображає зменшення корисності на окремому рахунку (наприклад, на рахунку резерву, що його використовують для відображення сукупного зменшення корисності, або на подібному рахунку, що його використовують для відображення сукупного зменшення корисності активів), а не прямо зменшує балансову вартість активу, то йому слід розкривати інформацію про узгодження змін на цьому рахунку протягом періоду для кожного класу фінансових активів.

Складні фінансові інструменти з кількома вбудованими похідними інструментами

- 17 Якщо суб'єкт господарювання випустив інструмент, який містить і компонент зобов'язання, і компонент власного капіталу (див. параграф 28 МСБО 32), чи якщо інструмент має кілька вбудованих похідних інструментів, вартість яких є взаємозалежною (такі, як борговий інструмент із правом дострокового погашення, який можна конвертувати) то йому слід розкривати наявність таких характеристик.

Невиконання зобов'язань та порушення

- 18 Стосовно *позик до сплати*, визнаних на кінець звітного періоду, суб'єктові господарювання слід розкривати:
- а) докладну інформацію про будь-які невиконання зобов'язань протягом періоду щодо основної суми, відсотків, фонду погашення або строків погашення цих позик до сплати;
 - б) балансову вартість позик до сплати у випадку невиконання зобов'язань на кінець звітного періоду;
 - в) чи було виправлено невиконання зобов'язань або чи були переглянуті умови позики до сплати до затвердження фінансових звітів до випуску.
- 19 Якщо протягом періоду відбулися інші порушення умов угоди про позику, ніж зазначено в параграфі 18, то суб'єктові господарювання слід розкривати ту саму інформацію, яка необхідна згідно з параграфом 18, якщо ці порушення дозволяли позикодавцеві вимагати прискореного погашення (якщо порушення

не були виправлені або умови позики не були змінені на кінець звітного періоду або раніше).

Звіт про сукупні прибутки та збитки

Статті доходу, витрат, прибутків або збитків

20 Суб'єктові господарювання у звіті про сукупні прибутки та збитки або у примітках слід розкривати інформацію про такі статті доходу, витрат, прибутків або збитків:

- a) чисті прибутки або чисті збитки:
 - i) від фінансових активів або фінансових зобов'язань за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, наводячи їх окремо від фінансових активів або фінансових зобов'язань, призначених такими після первісного визнання, а також від фінансових активів або фінансових зобов'язань, класифікованих як утримувані для продажу відповідно до МСБО 39;
 - ii) від доступних для продажу фінансових активів, наводячи окремо суму прибутку або збитку, визнану в іншому сукупному доході протягом періоду, та суму, перекласифіковану з власного капіталу в прибуток або збиток за період;
 - iii) від інвестицій, утримуваних до погашення;
 - iv) від позик та дебіторської заборгованості;
 - v) від фінансових зобов'язань, оцінених за амортизованою собівартістю;
- б) загальний відсотковий дохід та загальні відсоткові витрати (обчислені із застосуванням методу ефективного відсотка) для фінансових активів або фінансових зобов'язань, які не обліковуються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку;
- в) дохід та витрати від комісійних (інші, ніж суми, що включали при визначенні ефективної ставки відсотка), які є наслідком:
 - i) фінансових активів або фінансових зобов'язань, які не відображаються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку;
 - ii) трастової та інших видів фідучіарної діяльності, що ведуть до утримання або інвестування активів за дорученням фізичних осіб, трастів, програм пенсійного забезпечення та інших установ;
- г) відсоткового доходу від фінансових активів, корисність яких зменшилась, нарахованого відповідно до параграфу КЗас93 МСБО 39;
- г) суму будь-якого збитку від зменшення корисності для кожного класу фінансового активу.

Розкриття іншої інформації

Облікові політики

- 21 Відповідно до параграфа 117 МСБО 1 „Подання фінансових звітів” (переглянутого в 2007 р.), суб’єкт господарювання в стислому викладі суттєвих облікових політик розкриває інформацію про основи оцінки, що застосовувались при складанні фінансових звітів, а також інші застосовані облікові політики, що є доречними для розуміння фінансових звітів.

Облік хеджування

- 22 Суб’єктові господарювання окремо для кожного типу хеджування, описаного в МСБО 39 (тобто хеджування справедливої вартості, хеджування грошових потоків та хеджування чистих інвестицій у закордонні господарські одиниці), слід розкривати таку інформацію:
- а) опис кожного типу хеджування;
 - б) опис фінансових інструментів, призначених інструментами хеджування, та їхню справедливу вартість на кінець звітного періоду;
 - в) характер ризиків, що їх хеджують.
- 23 Стосовно хеджування грошових потоків суб’єктові господарювання слід розкривати таку інформацію:
- а) періоди, коли очікується виникнення грошових потоків і коли очікується, що вони впливатимуть на прибуток або збиток;
 - б) опис прогнозованої операції, до якої попередньо застосовували облік хеджування, але яка, за очікуванням, більше не відбудеться;
 - в) суму, що була визнана в іншому сукупному доході протягом періоду;
 - г) суму, що була перекласифікована із власного капіталу в прибуток або збиток за період, наводячи суму, включену в кожен статтю звіту про сукупні прибутки та збитки;
 - г) суму, що була вилучена із власного капіталу протягом періоду та включена в первісну собівартість чи іншу балансову вартість нефінансового активу або нефінансового зобов’язання, придбання чи виникнення якого було хеджованою високоймовірною прогнозованою операцією.
- 24 Суб’єктові господарювання слід окремо розкривати таку інформацію:
- а) у хеджуванні справедливої вартості – прибутки або збитки:
 - i) від інструмента хеджування;
 - ii) від об’єкта хеджування, що відноситься до хеджованого ризику;
 - б) неефективність, визнану в прибутку або збитку, що виникає внаслідок хеджування грошових потоків;
 - в) неефективність, визнану в прибутку або збитку, що виникає внаслідок хеджування чистих інвестицій у закордонні господарські одиниці.

Справедлива вартість

- 25 За винятком зазначеного в параграфі 29, для кожного класу фінансових активів та фінансових зобов'язань (див. параграф 6) суб'єктові господарювання слід розкривати справедливу вартість цього класу активів і зобов'язань у такий спосіб, який дає змогу порівнювати її з балансовою вартістю.
- 26 Розкриваючи справедливу вартість, суб'єктові господарювання слід об'єднувати фінансові активи та фінансові зобов'язання в класи, але слід згортати їх тією мірою, якою їхня балансова вартість згортається в звіті про фінансовий стан.
- 27 Суб'єктові господарювання слід розкривати таку інформацію:
- а) методи та, якщо використовується метод оцінки, припущення, що їх застосовували при визначенні справедливої вартості кожного класу фінансових активів або фінансових зобов'язань. Наприклад, якщо доцільно, суб'єкт господарювання розкриває інформацію про припущення, пов'язані зі ставками попередньої плати, нормами попередньо оцінених збитків від кредитів та ставками відсотка або ставками дисконту;
 - б) чи визначалася справедлива вартість (повністю чи частково) безпосередньо шляхом посилання на опубліковані ціни котирування на активному ринку, чи попередньо оцінювалася із застосуванням методу оцінки (див. параграфи КЗас71–КЗас79 МСБО 39);
 - в) чи визначалася визнана справедлива вартість, чи розкрита вона у фінансових звітах в цілому або частково із застосуванням методу оцінки, що базувався на припущеннях, які не підтверджуються цінами спостережних поточних ринкових операцій з тим самим інструментом (тобто без модифікації чи переукладання) і не базуються на доступних спостережних ринкових даних. Що стосується справедливої вартості, визнаної у фінансових звітах, то якщо зміна одного або кількох із цих припущень на обґрунтовано можливі альтернативні припущення змінить суттєво справедливу вартість, тоді суб'єктові господарювання слід зазначити цей факт та розкрити вплив таких змін. З цією метою значимість оцінюватиметься відносно прибутку чи збитку і загальних активів чи загальних зобов'язань, або, коли зміни справедливої вартості визнаються в іншому сукупному доході, відносно загального власного капіталу;
 - г) якщо застосовується в), слід розкривати загальну суму зміни справедливої вартості, попередньо оціненої із застосуванням такого методу оцінки, визнану в прибутку або збитку протягом періоду.
- 28 Якщо ринок для фінансового інструмента не є активним, суб'єкт господарювання встановлює його справедливу вартість, застосовуючи метод оцінки (див. параграфи КЗас74 – КЗас79 МСБО 39). Проте кращим свідченням справедливої вартості при первісному визнанні є ціна операції (тобто справедлива вартість компенсації, наданої або отриманої), якщо не виконуються умови, наведені в параграфі КЗас76 МСБО 39. Виявляється, що може існувати різниця між справедливою вартістю при первісному визнанні та сумою, яка була

б) визначена на цю дату із застосуванням методу оцінки. Якщо така різниця є, суб'єктові господарювання слід розкривати (за класом фінансового інструмента):

- а) свою облікову політику для визнання цієї різниці у прибутку або збитку з метою відображення зміни чинників (включаючи час), яку враховували б учасники ринку, встановлюючи ціни (див. параграф КЗас76А МСБО 39);
- б) сукупну різницю, яку ще слід визнати у прибутку або збитку на початок та кінець періоду, й узгодження змін у залишку цієї різниці.

29 Розкриття справедливої вартості не потрібне:

- а) наприклад, для фінансових інструментів, таких як короткострокова торговельна дебіторська та кредиторська заборгованість, коли балансова вартість є обґрунтованим приблизним значенням справедливої вартості;
- б) для інвестицій в інструменти власного капіталу, які не мають ринкової ціни котирування на активному ринку, або для похідних інструментів, пов'язаних з такими інструментами власного капіталу, що їх оцінюють за собівартістю відповідно до МСБО 39, оскільки їхню справедливую вартість не можна оцінити достовірно,

або

- в) для контракту, що містить умову дискреційної участі (як наведено в МСФЗ 4), якщо справедливу вартість такої умови не можна оцінити достовірно.

30 У випадках, описаних у параграфі 29 б) та в), суб'єктові господарювання слід розкривати інформацію, щоб допомогти користувачам фінансових звітів зробити їхні власні судження про обсяг можливих різниць між балансовою вартістю цих фінансових активів або фінансових зобов'язань та їхньою справедливою вартістю, включаючи:

- а) той факт, що інформація про справедливу вартість не була розкрита для цих інструментів, оскільки їх справедливу вартість не можна оцінити достовірно;
- б) опис фінансових інструментів, їх балансову вартість та пояснення, чому справедливу вартість не можна оцінити достовірно;
- в) інформацію про ринок для цих інструментів;
- г) інформацію про те, чи має намір суб'єкт господарювання ліквідувати ці фінансові інструменти та в який спосіб;
- г) факт припинення визнання фінансових інструментів, справедливу вартість яких раніше не можна було оцінити достовірно, їхню балансову вартість на час припинення визнання та суму визнаного прибутку або збитку.

ХАРАКТЕР ТА РІВЕНЬ РИЗИКІВ, ЩО ВИНИКАЮТЬ УНАСЛІДОК ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ

31 Суб'єктові господарювання слід розкривати інформацію, яка дає змогу користувачам його фінансових звітів оцінити характер та рівень ризиків,

що виникають унаслідок фінансових інструментів, яким суб'єкт господарювання доступний на кінець звітного періоду.

- 32 Розкриття інформації, що її вимагають параграфи 33–42, зосереджене на ризиках, що виникають унаслідок фінансових інструментів, та як ними управляють. Ці ризики, як правило, включають кредитний ризик, *ризик ліквідності* та ринковий ризик, але не обмежуються ними.

Розкриття якісної інформації

- 33 Для кожного типу ризику, що виникає внаслідок фінансових інструментів, суб'єктові господарювання слід розкривати:
- а) доступність ризику і як вона виникає;
 - б) свої цілі, політику та процеси щодо управління ризиком та методи, використані для оцінки ризику;
 - в) будь-які зміни в а) або б) порівняно з попереднім періодом.

Розкриття кількісної інформації

- 34 Для кожного типу ризику, що виникає внаслідок фінансових інструментів, суб'єктові господарювання слід розкривати:
- а) підсумкові кількісні дані про доступність цьому ризику на кінець звітного періоду. Таке розкриття має базуватися на внутрішній інформації, наданій провідному управлінському персоналові суб'єкта господарювання (як визначено в МСБО 24 „*Розкриття інформації щодо зв'язаних сторін*”), наприклад, раді директорів суб'єкта господарювання або вищій виконавчій особі;
 - б) розкриття, що його вимагають параграфи 36–42 в обсязі, непередбаченому в а), якщо ризик є несуттєвим (див. параграфи 29–31 МСБО 1 щодо обговорення суттєвості);
 - в) концентрації ризику, якщо вони не очевидні з а) та б).
- 35 Якщо кількісні дані, розкриті на кінець звітного періоду, не відображають доступності суб'єкта господарювання ризику протягом періоду, суб'єктові господарювання слід надати додаткову репрезентативну інформацію.

Кредитний ризик

- 36 Суб'єктові господарювання слід розкривати за класом фінансового інструмента:
- а) суму, яка найкраще відображає його максимальну доступність кредитному ризику на кінець звітного періоду, без урахування будь-якої утримуваної застави або інших посилень кредиту (наприклад, угоди про взаємну компенсацію, яка не кваліфікуються для згорання відповідно до МСБО 32);
 - б) опис застави, утримуваної як забезпечення, та інших посилень кредиту стосовно суми, розкритої в а);

МСФЗ 7

- в) інформацію про кредитну якість фінансових активів, які не є *простроченими* і корисність яких не зменшилась;
- г) балансову вартість фінансових активів (які інакше були би простроченими або їхня корисність зменшилась), умови яких були змінені.

Фінансові активи, які є простроченими або корисність яких зменшилась

- 37 Суб'єктові господарювання слід розкривати за класом фінансового активу:
- а) аналіз фінансових активів за строками погашення, які є простроченими на кінець звітного періоду, але корисність яких не зменшилась;
 - б) аналіз фінансових активів, які окремо визначені як такі, що їхня корисність зменшилась на кінець звітного періоду, включаючи чинники, що їх розглядав суб'єкт господарювання при визначенні зменшення корисності;
 - в) суми, розкриті в а) і б), опис застави, утримуваної суб'єктом господарювання як забезпечення, та інші посилення кредиту, а також (за можливості) оцінку їхньої справедливої вартості.

Застава та інші отримані посилення кредиту

- 38 Коли суб'єкт господарювання отримує фінансові або нефінансові активи протягом періоду, вступаючи у володіння заставою, яку він утримує як забезпечення, або вдаючись до інших посилень кредиту (наприклад, гарантій), і такі активи відповідають критеріям визнання, наведеним в інших стандартах, то суб'єктові господарювання слід розкривати:
- а) характер і балансову вартість отриманих активів;
 - б) свої політики щодо ліквідації або використання у своїх операціях тих активів, які легко не конвертуються в грошові кошти.

Ризик ліквідності

- 39 Суб'єктові господарювання слід розкривати:
- а) аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення, який показує дати погашення за контрактами, що залишаються;
 - б) опис того, як він управляє ризиком, властивим а).

Ринковий ризик

Аналіз чутливості

- 40 Якщо суб'єкт господарювання не додержується параграфу 41, йому слід розкривати:
- а) аналіз чутливості для кожного типу ринкового ризику, якому суб'єкт господарювання доступний на кінець звітного періоду, показуючи, як зміни у відповідній змінній ризику, що були обґрунтовано можливими на цю дату, впливатимуть на прибуток або збиток та власний капітал;
 - б) методи та припущення, використані при складанні аналізу чутливості;

- в) зміни (у порівнянні з попереднім періодом) у використаних методах та припущеннях і причини таких змін.
- 41 Якщо суб'єкт господарювання складає аналіз чутливості (наприклад, вартість, що зазнає ризику), який відображає взаємозалежність між змінними ризику (наприклад, відсоткові ставки та валютні курси), та використовує його для управління фінансовими ризиками, то він може використовувати цей аналіз чутливості замість аналізу, визначеного в параграфі 40. Суб'єктові господарювання також слід розкривати:
- а) пояснення методу, використаного при складанні аналізу чутливості, та основних параметрів і припущень, що лежать в основі наданих даних;
 - б) пояснення мети використаного методу та обмежень, наслідком яких може бути інформація, що не повністю відображає справедливу вартість пов'язаних з ними активів та зобов'язань.

Розкриття іншої інформації про ринковий ризик

- 42 Коли аналізи чутливості, інформація про які розкрита відповідно до параграфу 40 або 41, є нерепрезентативними для ризику, властивого фінансовому інструменту (наприклад, оскільки доступність на кінець року не відображає доступності ризику протягом року), то суб'єктові господарювання слід розкривати цей факт та причину, чому він вважає, що аналізи чутливості є нерепрезентативними.

ДАТА НАБРАННЯ ЧИННОСТІ ТА ПЕРЕХІД

- 43 Суб'єктові господарювання слід застосовувати цей МСФЗ для річних періодів, що починаються 1 січня 2007 р. або пізніше. Застосування до цієї дати заохочується. Якщо суб'єкт господарювання застосовує цей МСФЗ до періоду раніше цієї дати, йому слід розкривати цей факт.
- 44 Якщо суб'єкт господарювання застосовує цей МСФЗ для річних періодів, що починаються до 1 січня 2006 р., йому потрібно подавати порівняльну інформацію щодо розкриття інформації, яку вимагають параграфи 31–42, про характер та рівень ризиків, що виникають унаслідок фінансових інструментів.
- 44А МСБО 1 (переглянутий в 2007 р.) змінив терміни, що вживаються у всіх МСФЗ. Крім того, він змінив параграфи 20, 21, 23в) та г), 27в) та Б5 Додатку Б. Суб'єкт господарювання застосовує ці зміни для річних періодів, що починаються 1 січня 2009 р. або пізніше. Якщо суб'єкт господарювання застосовує МСБО 1 (переглянутий в 2007 р.) до періоду раніше цієї дати, зміни застосовуються до цього періоду.
- 44Б МСФЗ 3 (переглянутий в 2008 р.) вилучив параграф 3в). Суб'єкт господарювання застосовує цю зміну для річних періодів, що починаються 1 липня 2009 р. або пізніше. Якщо суб'єкт господарювання застосовує МСФЗ 3 (переглянутий в 2008 р.) до періоду, раніше цієї дати, зміна також застосовується до цього періоду.

МСФЗ 7

- 44В Суб'єкт господарювання застосовує зміну в параграфі 3 до річних періодів, що починаються 1 січня 2009 р. або пізніше. Якщо суб'єкт господарювання застосовує *„Фінансові інструменти з правом дострокового погашення та зобов'язання, що виникають при ліквідації”* (Зміни до МСБО 32 та МСБО 1), видані в січні 2008 р., до періоду раніше цієї дати, зміна в параграфі 3 застосовується до цього періоду.
- 44Г Параграф 3а) змінено внаслідок видання *„Удосконалень до МСФЗ”* і травні 2008 р. Суб'єкт господарювання застосовує цю зміну до річних періодів, що починаються 1 січня 2009 р. або пізніше. Застосування до цієї дати заохочується. Якщо суб'єкт господарювання застосовує цю зміну до більш раннього періоду, він розкриває цей факт та застосовує до цього періоду зміни до параграфа 1 МСБО 28, параграфа 1 МСБО 31 та параграфа 4 МСБО 32, опубліковані в травні 2008 р. Суб'єктові господарювання дозволяється застосовувати зміну перспективно.
- 44Г *„Перекласифікація фінансових активів”* (Зміни до МСБО 39 та МСФЗ 7), опублікована в жовтні 2008 р., призвела до зміни параграфа 12 та додаванню параграфа 12А. Суб'єкт господарювання застосовує ці зміни з 1 липня 2008 р. або пізніше.
- 44Д *„Перекласифікація фінансових активів: дата набрання чинності та перехід”* (Зміни до МСБО 39 та МСФЗ 7), опублікована в листопаді 2008 р., привела до зміни параграфа 44Г. Суб'єкт господарювання застосовує цю зміну з 1 липня 2008 р. або пізніше.

ВИЛУЧЕННЯ МСБО 30

- 45 Цей МСФЗ замінює МСБО 30 *„Розкриття інформації у фінансових звітах банків та подібних фінансових установ”*.

Додаток А. Визначення термінів

Цей додаток є невід'ємною складовою цього МСФЗ.

валютний ризик (currency risk)	Ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін валютних курсів.
відсотковий ризик (interest rate risk)	Ризик того, що майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок.
інший ціновий ризик (other price risk)	Ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок відсоткового ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.
кредитний ризик (credit risk)	Ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони.
позики до сплати (loans payable)	Позики до сплати – це фінансові зобов'язання, крім короткострокової торговельної кредиторської заборгованості, за стандартних умов кредитування.
прострочений (past due)	Фінансовий актив є простроченим, якщо контрагент не виконав платежу, коли настав його строк за контрактом.
ризик ліквідності (liquidity risk)	Ризик того, що суб'єкт господарювання матиме труднощі при виконанні зобов'язань, пов'язаних із фінансовими зобов'язаннями.
ринковий ризик (market risk)	Ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: валютний ризик , відсотковий ризик та інший ціновий ризик .

МСФЗ 7

Наведені далі терміни визначені в параграфі 11 МСБО 32 або в параграфі 9 МСБО 39 та вживаються в цьому МСФЗ у значенні, визначеному в МСБО 32 та МСБО 39.

- амортизована собівартість фінансового активу або фінансового зобов'язання;
- доступні для продажу фінансові активи;
- припинення визнання;
- похідний фінансовий інструмент;
- метод ефективного відсотка;
- інструмент власного капіталу;
- справедлива вартість;
- фінансовий актив;
- фінансовий актив або фінансове зобов'язання за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку;
- фінансовий актив або фінансове зобов'язання, утримувані для продажу;
- контракт фінансової гарантії;
- фінансовий інструмент;
- фінансове зобов'язання;
- прогнозована операція;
- інструмент хеджування;
- утримувані до погашення інвестиції;
- позики та дебіторська заборгованість;
- регулярне придбання або продаж.

Додаток Б. Керівництво із застосування

Цей додаток є невід'ємною складовою цього МСФЗ.

Класи фінансових інструментів і обсяг розкриття (параграф 6)

- Б1 Параграф 6 вимагає, щоб суб'єкт господарювання об'єднував фінансові інструменти в класи, які відповідають характеру розкритої інформації, та щоб ураховував характеристики цих фінансових інструментів. Класи, наведені в параграфі 6, визначаються суб'єктом господарювання, а тому відрізняються від категорій фінансових інструментів, установлених у МСБО 39 (який визначає, як оцінювати фінансові інструменти і де визнавати зміни справедливої вартості).
- Б2 Визначаючи клас фінансового інструмента, суб'єктові господарювання слід як мінімум:
- розмежовувати інструменти, оцінені за амортизованою собівартістю, та інструменти, оцінені за справедливою вартістю;
 - розглядати ці фінансові інструменти як окремий клас або класи, на які не поширюється сфера застосування цього МСФЗ.
- Б3 Суб'єкт господарювання вирішує (з огляду на свої обставини), наскільки докладну інформацію йому надавати, щоб виконати вимоги цього МСФЗ, скільки уваги приділяти різним аспектам вимог та як узагальнювати інформацію, щоб відобразити загальну картину, не поєднуючи інформацію з різними характеристиками. Необхідно прагнути оптимального співвідношення між переобтяженням фінансових звітів надмірними деталями, які можуть не допомагати користувачам фінансових звітів, та втратою важливої інформації внаслідок надмірного узагальнення. Наприклад, суб'єктові господарювання не слід приховувати важливу інформацію, включаючи її у велику кількість незначних деталей. Аналогічно, суб'єктові господарювання не слід розкривати інформацію, яка настільки агрегована, що вона приховує важливу різницю між окремими операціями або пов'язаними з ними ризиками.

Значимість фінансових інструментів для фінансового стану та результатів діяльності

Фінансові зобов'язання за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку (параграфи 10 та 11)

- Б4 Якщо суб'єкт господарювання призначає фінансове зобов'язання за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, то параграф 10а) вимагає від нього розкривати суму зміни в справедливій вартості фінансового зобов'язання, яка відноситься до змін кредитного ризику цього зобов'язання. Параграф 10а) і) дозволяє суб'єктові господарювання визначати цю суму як суму зміни справедливої вартості зобов'язання, яка не відноситься до змін у ринкових умовах, що спричиняють ринковий ризик. Якщо єдиними доречними змінами в ринкових умовах щодо зобов'язання є зміни в спостережній (базисній) ставці відсотка, цю суму можна оцінювати так:

- а) по-перше, суб'єкт господарювання обчислює внутрішню норму прибутковості зобов'язання на початку періоду, застосовуючи спостережну ринкову ціну зобов'язання та контрактні грошові потоки від зобов'язання на початку періоду. Він вираховує з цієї норми прибутковості спостережну (базисну) ставку відсотка на початок періоду, щоб отримати компонент внутрішньої норми прибутковості, характерний для інструмента;
- б) по-друге, суб'єкт господарювання обчислює теперішню вартість грошових потоків, пов'язаних із зобов'язанням, застосовуючи контрактні грошові потоки від зобов'язання на кінець періоду та ставку дисконту, що дорівнює сумі i) спостережної (базисної) ставки відсотка на кінець періоду та ii) компонента внутрішньої норми прибутковості, визначеної в а), характерного для інструмента;
- в) різниця між спостережною ринковою ціною зобов'язання на кінець періоду та сумою, визначеною в б), є зміною в справедливій вартості, яка не відноситься до змін у спостережній (базисній) ставці відсотка. Це сума, інформацію про яку слід розкривати.

Цей приклад припускає, що зміни справедливої вартості, які виникають унаслідок чинників, окрім змін кредитного ризику інструмента або змін ставки відсотка, є незначними. Якщо інструмент у прикладі містить вбудований похідний інструмент, то зміна справедливої вартості вбудованого похідного інструмента виключається із визначення суми, яку слід розкривати відповідно до параграфа 10а).

Розкриття іншої інформації: облікові політики (параграф 21)

Б5 Параграф 21 вимагає розкриття інформації про основи (або основу) оцінки, що їх застосували при складанні фінансових звітів, та про використані інші облікові політики, яка є доречною для розуміння фінансових звітів. Стосовно фінансових інструментів розкриття такої інформації може охоплювати:

- а) для фінансових активів або фінансових зобов'язань, призначених за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку:
 - i) характер фінансових активів або фінансових зобов'язань, що їх суб'єкт господарювання призначив за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку;
 - ii) критерії такого призначення цих фінансових активів або фінансових зобов'язань при первісному визнанні;
 - iii) як суб'єкт господарювання виконав умови, наведені в параграфі 9, 11А або 12 МСБО 39 для такого призначення. Для інструментів, призначених відповідно до параграфа б) i) у визначенні фінансового активу або фінансового зобов'язання за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку в МСБО 39, таке розкриття містить докладний опис обставин, що лежать в основі невідповідності оцінки або визнання, яке виникло б за інших обставин.

Для інструментів, призначених відповідно до параграфа б) ii) у визначенні фінансового активу або фінансового зобов'язання за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку в МСБО 39, це розкриття містить докладний опис того, як призначення за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку узгоджується з документованим управлінням ризиками або інвестиційною політикою суб'єкта господарювання;

- б) критерії призначення фінансових активів доступними для продажу;
- в) чи обліковуються регулярні придбання та продажі фінансових активів на дату операції або дату розрахунку (див. параграф 38 МСБО 39);
- г) якщо використовують рахунок резерву для зменшення балансової вартості фінансових активів, корисність яких зменшилась внаслідок збитків від кредитів:
 - i) критерії для визначення того, коли прямо зменшувати балансову вартість фінансових активів, корисність яких зменшилась, (або прямо збільшувати, у випадку сторнування часткового списання) та коли використовувати рахунок резерву;
 - ii) критерії для списання сум, віднесених на рахунок резерву на балансову вартість фінансових активів, корисність яких зменшилась (див. параграф 16);
- г) як визначаються чисті прибутки або чисті збитки за кожною категорією фінансового інструмента (див. параграф 20 а)), наприклад, чи містять чисті прибутки або чисті збитки від статей за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку дохід від відсотків або дивідендів;
- д) критерії, які застосовує суб'єкт господарювання для визначення того, що існує об'єктивне свідчення того, що відбувся збиток від зменшення корисності (див. параграф 20г));
- е) якщо умови фінансових активів, які інакше були би простроченими або корисність яких зменшилась би, були змінені, облікову політику для фінансових активів, які є об'єктом змінених умов (див. параграф 36 г)).

Параграф 122 МСБО 1 (переглянутий в 2007 р.) вимагає від суб'єктів господарювання розкривати у стислому викладі суттєвих облікових політик або інших примітках інформацію про судження (крім пов'язаних із попередніми оцінками), що їх використовував управлінський персонал у процесі застосування облікових політик суб'єкта господарювання, які мають найсуттєвіший вплив на суми, визнані у фінансових звітах.

Характер та рівень ризиків, що виникають унаслідок фінансових інструментів (параграфи 31–42)

- Б6 Розкриття інформації, що його вимагають параграфи 31–42, слід наводити або у фінансових звітах, або включати шляхом перехресного посилання фінансових звітів на деякий інший звіт, такий як коментарі управлінському персоналові або

звіт з оцінки ризиків, що є доступним для користувачів фінансових звітів на тих самих умовах, що й фінансові звіти, та в той самий час. Без інформації, що додається шляхом перехресного посилання, фінансові звіти є неповними.

Розкриття кількісної інформації (параграф 34)

- Б7 Параграф 34 а) вимагає розкриття підсумкових кількісних даних про доступність суб'єкта господарювання ризикам, що базується на внутрішній інформації, наданій провідному управлінському персоналові суб'єкта господарювання. Коли суб'єкт господарювання використовує кілька методів для управління доступністю ризикам, суб'єктові господарювання слід розкривати інформацію, застосовуючи метод або методи, які забезпечують найдоречнішу та найдостовірнішу інформацію. МСБО 8 „Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки” розглядає доречність та достовірність.
- Б8 Параграф 34 в) вимагає розкриття інформації про концентрації ризику. Концентрації ризику виникають унаслідок фінансових інструментів, що мають подібні характеристики і на які зміни економічних або інших умов впливають подібним чином. Ідентифікація концентрацій ризику вимагає судження з урахуванням обставин суб'єкта господарювання. Розкриття інформації про концентрації ризику має містити:
- а) опис того, як управлінський персонал визначає концентрації;
 - б) опис спільної характеристики, яка ідентифікує кожну концентрацію (наприклад, контрагент, географічний регіон, валюта чи ринок);
 - в) величину доступності ризику, пов'язаному з усіма фінансовими інструментами, яким спільно властива ця характеристика.

Максимальна доступність кредитному ризику (параграф 36 а))

- Б9 Параграф 36 а) вимагає розкриття суми, яка найкраще відображає максимальну доступність суб'єкта господарювання кредитному ризику. Для фінансового активу ця сума, як правило, є валовою балансовою вартістю за вирахуванням:
- а) згортання будь-яких сум відповідно до МСБО 32;
 - б) будь-якого збитку від зменшення корисності, визнаного відповідно до МСБО 39.
- Б10 Види діяльності, що спричиняють кредитний ризик, та пов'язана з ними максимальна доступність кредитному ризику включають (але не обмежуються):
- а) надання позик та дебіторської заборгованості клієнтам та розміщення депозитів у інших суб'єктів господарювання. У таких випадках максимальна доступність кредитному ризику є балансовою вартістю відповідних фінансових активів;
 - б) укладання контрактів на похідні фінансові інструменти, наприклад, валютних контрактів, відсоткових свопів та кредитних похідних інструментів. Коли остаточний актив оцінюють за справедливою вартістю,

максимальна доступність кредитному ризику на кінець звітного періоду дорівнюватиме балансовій вартості;

- в) надання фінансових гарантій. У цьому випадку максимальна доступність кредитному ризику є максимальною сумою, яку суб'єкт господарювання міг сплатити, якби вимагали оплатити гарантію, і яка може суттєво перевищувати суму, визнану як зобов'язання;
- г) прийняття зобов'язання за позикою, яка є безповоротною протягом строку дії кредиту або є поворотною тільки у відповідь на суттєву негативну зміну. Якщо емітент не може погасити зобов'язання за позикою на нетто-основі грошовими коштами або іншим фінансовим інструментом, тоді максимальний кредитний ризик є всією сумою зобов'язання. Це відбувається тому, що існує невизначеність стосовно того, чи можна використати в майбутньому суму будь-якої невикористаної частини. Вона може суттєво перевищувати суму, визнану як зобов'язання.

Аналіз контрактів за строками погашення (параграф 39 а))

- Б11 Складаючи аналіз контрактів за строками погашення фінансових зобов'язань, що його вимагає параграф 39а), суб'єкт господарювання застосовує своє судження, щоб визначити відповідну кількість часових інтервалів. Наприклад, суб'єкт господарювання може визначити, що відповідними будуть такі часові інтервали:
- а) не більше одного місяця;
 - б) більше одного місяця, але не більше трьох місяців;
 - в) більше трьох місяців, але не більше одного року;
 - г) більше одного року, але не більше п'яти років.
- Б12 Якщо контрагент має вибір, коли сплатити суму, то зобов'язання включається на основі найближчої дати, на яку можна вимагати сплати від суб'єкта господарювання. Наприклад, фінансові зобов'язання, що їх можуть вимагати від суб'єкта господарювання погасити (наприклад, депозити до запитання), включаються в найближчий часовий інтервал.
- Б13 Якщо суб'єкт господарювання зобов'язаний забезпечити доступність сум частинами, кожен частину відносять до найближчого періоду, в якому можна вимагати сплати від суб'єкта господарювання. Наприклад, невикористане зобов'язання за позикою включається у часовий інтервал, що містить найближчу дату, коли його можна використати.
- Б14 Суми, розкриті в аналізі за строками погашення, являють собою недисконтовані грошові потоки за контрактами, наприклад:
- а) валові зобов'язання за фінансовою орендою (до вирахування вартості фінансових витрат);
 - б) ціни, визначені у форвардних угодах на придбання фінансових активів за грошові кошти;

- в) чисті суми на відсоткові свопи з плаваючою ставкою та фіксованим платежем, щодо яких обмінюються чисті грошові потоки;
- г) суми за контрактами до обміну в похідному фінансовому інструменті (наприклад, валютному свопі), щодо яких обмінюються валові грошові потоки;
- г) валові зобов'язання за позиками.

Такі недисконтовані грошові потоки відрізняються від суми, включеної в звіт про фінансовий стан, оскільки сума в звіті про фінансовий стан базується на дисконтованих грошових потоках.

- Б15 Якщо доречно, в аналізі контрактів за строками погашення для фінансових зобов'язань, що його вимагає параграф 39а), суб'єктові господарювання слід розкривати інформацію про аналіз похідних фінансових інструментів окремо від аналізу непохідних фінансових інструментів. Наприклад, буде доречним відокремлювати грошові потоки від похідних фінансових інструментів і непохідних фінансових інструментів, якщо грошові потоки, що виникають унаслідок похідних фінансових інструментів, погашаються на валовій основі, оскільки валові вибуття грошових коштів можуть супроводжуватися відповідними надходженнями.
- Б16 Якщо сума до сплати є нефіксованою, розкрита сума визначається шляхом посилання на умови, що існують на кінець звітного періоду. Наприклад, якщо сума до сплати змінюється зі змінами індексу, розкрита сума має базуватися на рівні індексу на кінець звітного періоду.

Ринковий ризик: аналіз чутливості (параграфи 40 та 41)

- Б17 Параграф 40а) вимагає аналізу чутливості для кожного типу ринкового ризику, якому доступний суб'єкт господарювання. Відповідно до параграфа Б3, суб'єкт господарювання вирішує, як він узагальнює інформацію для відображення загальної картини, не поєднуючи інформацію з різними характеристиками про доступність ризикам унаслідок суттєво відмінних економічних середовищ. Наприклад:
- а) суб'єкт господарювання, який продає фінансові інструменти, може розкривати цю інформацію окремо для фінансових інструментів, утримуваних для продажу, та для фінансових інструментів, які не утримуються для продажу;
 - б) суб'єкт господарювання не узагальнюватиме свою доступність ринковим ризикам від гіперінфляційних регіонів із доступністю тим самим ринковим ризикам від регіонів з дуже низькою інфляцією.

Якщо суб'єкт господарювання доступний лише одному типові ринкового ризику тільки в одному економічному середовищі, він не наводитиме відокремленої інформації.

- Б18 Параграф 40а) вимагає аналізу чутливості, щоб показати вплив на прибуток або збиток і власний капітал обґрунтовано можливих змін у відповідній змінній

ризиків (наприклад, переважних ринкових відсоткових ставках, валютних курсах, цінах на власний капітал або товарних цінах). З цією метою:

- а) не вимагається, щоб суб'єкти господарювання визначали, яким був би прибуток або збиток за період, якби відповідні змінні ризику були іншими. Навпаки, суб'єкти господарювання розкривають вплив на прибуток або збиток та власний капітал на кінець звітного періоду, припускаючи, що обґрунтовано можлива зміна відповідної змінної ризику відбулася на кінець звітного періоду та застосовувалася до доступності ризику, що існувала на цю дату. Наприклад, якщо суб'єкт господарювання має зобов'язання із плаваючою ставкою на кінець року, то він розкриватиме вплив на прибуток або збиток (тобто витрати на відсотки) для поточного року, якщо ставки відсотка змінювалися на обґрунтовано можливі суми;
- б) не вимагається, щоб суб'єкти господарювання розкривали інформацію про вплив на прибуток або збиток та власний капітал для кожної зміни в межах діапазону обґрунтовано можливих змін відповідної змінної ризику. Достатнім буде розкриття інформації про вплив змін на межах обґрунтовано можливого діапазону.

Б19 Визначаючи, якою є обґрунтовано можлива зміна у відповідній змінній ризику, суб'єктові господарювання слід розглядати:

- а) економічні середовища, у яких він здійснює свою діяльність. Обґрунтовано можлива зміна не повинна містити віддалені сценарії чи сценарії „найгіршого випадку” або „перевірки на стрес”. Крім того, якщо темп зміни основної змінної ризику стабільний, суб'єктові господарювання немає необхідності змінювати обрану обґрунтовано можливу зміну в змінній ризику. Наприклад, припустимо, що відсоткові ставки становлять 5 відсотків і суб'єкт господарювання визначає, що обґрунтовано можливим є коливання ринкових ставок на ± 50 базисних пунктів. Він розкриватиме вплив на прибуток або збиток і власний капітал, якщо ставки відсотка мали змінитися на 4,5 відсотків або 5,5 відсотків. У наступному періоді ставки відсотка збільшилися до 5,5 відсотків. Суб'єкт господарювання подовжує вважати, що ставки відсотка можуть коливатися на ± 50 базисних пунктів (тобто що темп зміни ставок відсотка є стабільним). Суб'єкт господарювання розкриватиме вплив на прибуток або збиток і власний капітал, якщо ставки відсотка мали змінитися до 5 відсотків або 6 відсотків. Не вимагатиметься, щоб суб'єкт господарювання переглядав свою оцінку того, що ставки відсотка можуть обґрунтовано коливатися на ± 50 базисних пунктів, якщо немає свідчення того, що ставки відсотка стали значно несталішими;
- б) часовий інтервал, у межах якого він робить оцінку. Аналіз чутливості має показувати вплив змін, які вважаються обґрунтовано можливими протягом періоду, якщо суб'єкт господарювання не подаватиме потім розкриття такої інформації, як правило, у наступному річному звітному періоді.

- Б20 Параграф 41 дозволяє суб'єктові господарювання застосовувати аналіз чутливості, який відображає взаємозалежність між змінними ризику (такими як методологія оцінки вартості, доступної ризику), якщо він використовує цей аналіз для управління доступністю фінансовим ризикам. Він застосовується, якщо така методологія оцінює лише можливість збитку і не оцінює можливості прибутку. Такий суб'єкт господарювання може дотримуватись вимог параграфа 41а) шляхом розкриття інформації про тип використаної моделі вартості, доступної ризику (наприклад, чи базується модель на моделюванні методом Монте Карло), пояснення стосовно того, як працює модель, та основні припущення (наприклад, період утримання та рівень довіри). Суб'єкти господарювання можуть також розкривати інформацію про минулий період спостережень та середньозважені оцінки, застосовані до спостережень протягом цього періоду, пояснення того, як розглядали опціони при обчисленні та які застосовували несталості і кореляції (або, інакше, моделювання розподілу ймовірностей методом Монте Карло).
- Б21 Суб'єктові господарювання слід надавати аналізи чутливості в цілому для його бізнесу, але він може надавати різні типи аналізів чутливості для різних класів фінансових інструментів.

Відсотковий ризик

- Б22 *Відсотковий ризик* виникає за фінансовими інструментами, за якими нараховуються відсотки, визнаними в звіті про фінансовий стан (наприклад, позики та дебіторська заборгованість і випущені боргові інструменти), і за деякими фінансовими інструментами, не визнаними в звіті про фінансовий стан (наприклад, деякі зобов'язання за позики).

Валютний ризик

- Б23 *Валютний ризик* (або ризик обміну іноземних валют) виникає за фінансовими інструментами, які визначені в іноземній валюті, тобто у валюті, іншій, ніж функціональна валюта, у якій вони оцінюються. Для цілей цього МСФЗ, валютний ризик не виникає від фінансових інструментів, які є немонетарними статтями, або від фінансових інструментів, визначених у функціональній валюті.
- Б24 Інформація про аналіз чутливості розкривається для кожної валюти, щодо якої суб'єкт господарювання має суттєву доступність ризику.

Інший ціновий ризик

- Б25 Інший ціновий ризик виникає від фінансових інструментів унаслідок змін, наприклад, у товарних цінах або цінах на власний капітал. Відповідно до параграфа 40, суб'єкт господарювання може розкривати інформацію про вплив зменшення встановленого індексу на фондовій біржі, товарної ціни або іншої змінної ризику. Наприклад, якщо суб'єкт господарювання надає гарантії ліквідаційної вартості, які являють собою фінансові інструменти, суб'єкт господарювання розкриває інформацію про збільшення або зменшення вартості активів, до яких застосовується гарантія.

- Б26 Два приклади фінансових інструментів, які спричиняють ціновий ризик власного капіталу, – це: а) утримання власного капіталу в іншому суб'єктові господарювання та б) інвестиції в трест, який, у свою чергу, утримує інвестиції в інструменти власного капіталу. Інші приклади включають форвардні контракти та опціони на купівлю чи продаж установленної кількості інструмента власного капіталу, а також свопи, що індексуються за цінами на власний капітал. На справедливую вартість таких фінансових інструментів впливають зміни в ринковій ціні основних інструментів власного капіталу.
- Б27 Відповідно до параграфа 40а), чутливість прибутку або збитку (що виникає, наприклад, від інструментів, класифікованих за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, та внаслідок зменшення корисності доступних для продажу фінансових активів) розкривається окремо від чутливості власного капіталу (що виникає, наприклад, від інструментів, класифікованих як доступні для продажу).
- Б28 Фінансові інструменти, що їх суб'єкт господарювання класифікує як інструменти власного капіталу, не переоцінюються. Ні на прибуток або збиток, ані на власний капітал не впливатиме ціновий ризик цих інструментів. Відповідно, аналіз чутливості не потрібний.